

Sodišče o lanskem regresu v državnih podjetjih

Med delavci oziroma sindikati iz številnih nefinančnih in finančnih družb in vodstvi podjetij, v katerih so država ali občine neposredno ali posredno več kot 25-odstotni lastnik premoženja, ter Slovenskim državnim holdingom (SDH) se spor zaradi višine regresa za letni dopust vleče, in še mu ni videti konca. Sodišča so zadevo že obravnavala, na odločitev bo treba še počakati.

Kako je prišlo do spora? Omejitve posledic finančne in gospodarske krize so se politiki lotili s pretiranim varčevanjem. Tako so poslanci v državnem zboru na predlog vlade sprejeli več varčevalnih ukrepov. Med drugim tudi Zakon o uravnoteženju javnih financ (Zujf), kasneje pa še Zakon o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 (ZDI-U12). Z Zujfom so začasno omejili pravice delavcev v javnem sektorju, ki so določene v več kot 40 drugih zakonih in predpisih, »**do vključno leta**, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto družbenega proizvoda«.

Z Zakonom o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012 pa so poslanci dodatno omejili regres za letni dopust tudi v finančnih in nefinančnih družbah, ki so neposredno ali posredno v več kot 25-odstotni solasti države ali občine. V 5.a členu tega zakona piše: »Ne glede na določbe drugih predpisov in kolektivnih pogodb, s katerimi je določena višina regresa za letni dopust za zaposlene v nefinančnih in finančnih družbah, v katerih je država ali občina neposredno ali posredno več kot 25-odstotni lastnik premoženja, se **vključno do leta**, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto družbenega proizvoda, zaposlenim v teh družbah izplača regres za letni dopust največ v višini minimalne plače.«

Sindikati in delodajalci so omenjeni 5.a člen razumeli in tolmačili vsak po svoje. V sindikatih ga razumejo tako, kot v zakonu piše. Ker je v letu 2014 rast bruto družbenega proizvoda presegla

2,5 odstotka, je 5.a člen za delavce v delno državnih podjetjih veljal vključno do leta, ki sledi letu 2014. Torej veljal je do leta 2015, v letu 2015 pa ne več.

V Slovenskem državnem holdingu in delodajalskih organizacijah pa so 5.a člen zakona o dodatnih interventnih ukrepih tolmačili tako, kot da preneha veljati takrat kot omejitve po Zujfu, torej do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka - torej do leta 2016.

»Če bi bil namen zakonodajalca, da bi določilo 5.a členu ZDIU12 veljalo še v letu 2015, bi prepisal določbo o njegovi veljavnosti iz Zujfa, vendar tega ni storil,« pravi vodja pravne službe pri območni organizaciji ZSSS Podravja in Koroške **Boštjan Medik**. Pri tem se sklicuje tudi na obrazložitev, ki jo je vlada podala v državnem zboru, ko je predlagala sprejem omenjenega zakona. V njej je navedeno, da se za določeno obdobje, dokler gospodarska rast ne bo presegla 2,5 odstotka, predlaga zakonska ureditev enotne višine regresa za letni dopust tudi za finančne in nefinančne družbe v solasti države. Hkrati je še navedeno, da je predlagani ukrep začasne narave in bo veljal, dokler gospodarska rast ne preseže 2,5 odstotka.

Ker so v Slovenskem državnem holdingu in v delno državnih podjetjih vztrajali pri svojem tolmačenju, čeprav v samem zakonu in njegovi obrazložitvi piše drugače, se je več sindikatov iz podjetij v solasti države odločilo, da bodo izplačilo regresa za letni dopust po kolektivnih pogodbah v letu 2015 izterjali po sodni poti, zato so na pristojna delovna in socialna sodišča praktično po vsej državi vložili

ke SDPZ **Cvetke Gliha** so tožbe vložili na več sodiščih, vendar še na nobenem niso sprejeli odločitve. Delovno sodišče v Mariboru je eno tožbo že obravnavalo, vendar na pisno odločitev sodišča še čakajo. Obravnava je bila kratka, trajala je pet minut; ker gre za čisto pravno vprašanje tolmačenja zakona, saj so sodišču vse okoliščine znane.

Sindikat bančništva Slovenije ter sindikata Abanke in Banke Celje pa so sprožili kolektivni spor. Sodišče je njihovo zahtevo za izplačilo regresa za letni dopust za leto 2015 po kolektivni pogodbi na prvi stopnji zavrnilo. Višje delovno in socialno sodišče pa je potrdilo sodbo prve stopnje, češ da morajo zaposleni v državnih družbah kljub dvoumnosti omenjenega določila zakona deliti usodo z zaposlenimi v javnem sektorju, za katere so leta 2015 še veljali varčevalni ukrepi po Zujfu.

Nekateri pravniki menijo, da je višje sodišče v tem primeru pomešalo jabolka in hruške in presodilo na osnovi svojega mnenja o tem, kdo bi moral kako dolgo varčevati, ne pa po zakonu. Vsekakor se bančni sindikati z odločitvijo sodišča ne strinjajo, zato so na vrhovnem sodišču zahtevali revizijo. Res pa je, da se našim poslancem (pre)večkrat primeri, da sprejmejo zakon, ki si ga vsak pravnik razlaga po svoje. Morda bi morali zaposliti lektorja za slovenski jezik. Pravzaprav je sramota, da vlada in poslanci svojo voljo v zakonih izražajo v taki slovenščini, da nihče natanko ne ve, kaj so odločili.

T. K.

Foto M. M./Avtur DE

tožbe - bodisi kolektivne ali individualne.

Delavci v energetskih podjetjih so na začetku leta vložili tožbe ob pomoči Sindikata delavcev energitike Slovenije (SDE). Od delodajalca zahtevajo, da jim za leto 2015 izplača regres za letni dopust po kolektivni pogodbi, kar znaša v povprečju 400 evrov več.

Tudi delavci Pošte Slovenije so ob pomoči Sindikata delavcev prometa in zvez (SDPZ) vložili tožbe. Za leto 2015 zahtevajo izplačilo regresa po kolektivni pogodbi. Če bodo tožbe dobili, jim bo moral delodajalec dodatno izplačati okoli sto evrov. Po besedah generalne sekretar-